

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Szabó János Zoltán ügyvéd és dr. Milus Gábor ügyvéd által képviselt I. rendű, dr. Milus Gábor ügyvéd által képviselt II. rendű felpereseknek dr. Gremesberger Gábor ügyvéd által képviselt alperes ellen kötbér és kártérítés megfizetése iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2006. június 9. napján kelt 14.G.20.361/2006/19. számú ítélete ellen I. rendű felperes részéről 22., II. rendű felperes részéről 21. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek fejenként 450.000 (Négyszázötvenezer) forint jogorvoslati perköltséget.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla a felpereseket, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessenek meg fejenként 900.000 (Kilencszázezer) forint le nem rótt jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

1995. március 21-én kelt szerződés szerint az alperes bérbe adta az I. rendű felperesnek a szerződés 2. pontjában részletezett ingatlanokon fekvő ...i „... bányát”, és a bányászati jog gyakorlását 25 év időtartamra átengedte. A szerződés 3. pontjában rögzítették, hogy a bányaüzem 1995. június 30-ig érvényes műszaki üzemi tervvel rendelkezik, a 7-8. pontban meghatározták a bérlő fizetési

kötelezettségeit, a 11. pontban azt, hogy a bérelő elkészíti - többek között - a műszaki üzemi tervet, azt a bérbeadónak átadja aláírás és az engedélyező hatóságokhoz történő továbbítás céljából, melyet a bérbe adó csak akkor tagadhat meg, ha a bérelő illetéket, eljárási díjat nem fizet, vagy az előterjesztés jogszabályba ütközik. A szerződés egyoldalú felbontásának jogát a bérbe adó részéről a 20/1. pontban, a bérelő részéről a 20/2. pontban rögzítették, és a 22. pontban a bérbe adó kötbérfizetési kötelezettségét írták elő, amennyiben a szerződést jogellenesen megszünteti.

Az ásványanyag-kitermelést az I. rendű felperes a ...i Bányakapitányság ...i Kirendeltsége által jóváhagyott műszaki üzemi terv alapján végezte; az 1995. június 1. - 1996. június 1. közötti időszakra a számú, 1997. május 31-ig a számú, 1997-2001. évre a számú határozat vonatkozott.

A ...i Bányakapitányság 2000. június 1-jén kelt számú határozata a 2000-2001. évekre készített termelési műszaki üzemi terv módosítására vonatkozott, a határozat szerint a kitermelni kívánt ásványvagyon mennyisége két év alatt összesen 200 ezer tonna, évente 100-100 ezer tonna. Az engedélyezéshez az Észak-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség a határozat kiadásától számított egyéves időtartamra járult hozzá.

Az I. rendű felperes 2001. december 12-én kelt levelében kérte az alperest, hogy továbbítsa a műszaki üzemi terv meghosszabbítására vonatkozó kérelmet - mely szerint a 2000-2001. évi tervidőszakra csak 115 ezer tonna került kitermelésre, a fennmaradó kitermelést 2002-ben kívánja elvégezni - a bányakapitányságra.

Az alperes 2001. december 18-i válaszlevelében közölte, hogy a kérelem továbbítására nem kerülhet sor; az I. rendű felperes a kitermelés során az üzemi terv módosítása nélkül jelentős mértékben eltért az engedélyezett mennyiségtől - az eltérés mértékét az I. rendű felperes által megküldött bányajáradék megállapítás alapjául szolgáló kimutatás alapján részletezte -, továbbá az 5 méteres védősávot és pillérben lekötött ásványvagyon is kitermelték.

Az alperes 2001. december 22-én kelt levelében tájékoztatta az I. rendű felperest, hogy a kitermelés alapjául szolgáló műszaki üzemi terv jóváhagyása 2001. december 31-ig szól, 2002. január 1-től - jóváhagyott terv hiányában - a kitermelés nem végezhető. A jogosulatlanul folytatott bányászati tevékenység következménye bírság vagy eltiltás a tevékenység folytatásától, erre tekintettel kérte, hogy a bányászati tevékenységet azonnal szüntesse meg, és 2002. január 1-től kezdődően tartózkodjon a kitermelés folytatásától.

Az I. rendű felperes 2001. december 28-án kelt levelében kérte a számú határozatban engedélyezett műszaki üzemi terv érvényességi idejének 2002. december 31-ig történő meghosszabbítását a ...i Bányakapitányságtól, mely 2001. december 29-i válaszlevelében közölte, hogy a tervmódosítási kérelem az eljárás megindítására alkalmas, a kérelmező azonban nem ügyfél, kérelmet a bányavállalkozó terjeszthet elő.

2002. január 15-én az I. rendű felperes átadta az alperesnek a 2002-2006. évekre szóló műszaki üzemi tervet, és azt 2002. február 8-án kelt levelével közvetlenül is megküldte a ...i Bányakapitányság ...i Kirendeltségéhez, amely aznap tartalmi vizsgálat nélkül visszautasította, hivatkozva arra, hogy az I. rendű felperes nem minősül ügyfélnek.

Az alperes a 2002. január 15-én átvett tervet 2002. február 11-én kelt levelével azzal küldte vissza, hogy közölte a tervre vonatkozó aggályait, utalva arra is, hogy sem észrevételezési, sem továbbítási kötelezettség nem terheli.

2002. február 25-én kelt levelében az I. rendű felperes kérte az alperest, hogy egy általa elismert szakemberrel készíttesse el az üzemi tervet, melynek költségét előzetes egyeztetés után megfizeti.

Az alperes 2002. március 12-i levelében közölte, hogy egy betéti társaságot jelölt ki a feladatra, és adatszolgáltatásra hívta fel az I. rendű felperest, aki azt elfogadta, és az adatszolgáltatást vállalta 2002 március 21-i levelében.

Az I. rendű felperes 2002. április 5-i levelében foglaltakra figyelemmel - mely szerint ... bányamérnököt jelölte meg megbízottjaként - az alperes 2002. április 11-i levelében közölte, hogy nem kötött szerződést a betéti társasággal, s elfogadja az I. rendű felperes által megnevezett megbízottat a tárgyalások során.

Az I. rendű felperes és az alperes ezt követő levelezése, illetve a közöttük folyó tárgyalás eredményre nem vezetett; kitermelésre vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyásra történő benyújtására nem került sor.

2002. július 7-én kelt számú határozatában a ...i Bányakapitányság megállapította, hogy a bányavállalkozó 2000-2001. év közötti műszaki üzemi tervtől eltérően, szabálytalanul gyakorolta a bányászati tevékenységet, ezért 600 ezer forint bírsággal sújtotta. Megállapította, hogy a bányában nagyobb volumenű kitermelés történt, mely nincs összhangban a jóváhagyott termelési műszaki üzemi terv módosításával. Rögzítette a 2000-2001. évre történő tényleges mészko kitermelés mennyiségét, továbbá megállapította, hogy a mennyiségi túllépésen felül a bányavállalkozó lefejtette a bányatelek 7-8-9-10-11-12. töréspontjai által meghatározott határpillért.

A határozat ellen fellebbezést terjesztett elő az alperes, a másodfokú hatóság az első fokú határozatot számú, 2002. szeptember 6-án kelt határozatával eljárásjogi szabálysértés folytán hatályon kívül helyezte, határozata indokolásában - többek között - megállapítva, hogy a szabálytalan bányászati tevékenység gyakorlását, az üzemi tervtől eltérését az elsőfokú hatóság helyesen állapította meg, azonban elmulasztotta a bírságolás előtti figyelemfelhívást.

2002. október 17-én az I. rendű felperes és az alperes egyeztetést tartottak, melyről felvett jegyzőkönyvben - többek között - rögzítették, hogy közös érdekük a

szerződés megszüntetése oly módon, hogy mindkét fél érdekeinek megfelelő, új szerződéses jogviszonyban együttműködjenek.

2003. április 3-án kelt levelében az alperes tájékoztatta az I. rendű felperest, hogy bányaművelési díjfizetési kötelezettség terheli, figyelemmel arra, hogy a szerződésük érvényben van. Táblázati formában részletezte a 1995-2003. évekre vonatkozó fizetési kötelezettséget.

A tervezett szerződéskötésre az egyeztetés ellenére nem került sor, időközben az alperes a kitermelés szüneteltetésére vonatkozó műszaki üzemi tervet nyújtott be, melyet a bányahatóság jóváhagyott, az engedély - többszöri hosszabbítást követően - 2004. december 31-én lejárt. Az alperes 2004. december 16-án bányabezárási műszaki üzemi tervet nyújtott be, mely 2005. február 8-án kelt határozattal jóváhagyásra került.

Az alperes 2005. február 24-én kelt levelével az 1995. március 21-én kelt szerződést azonnali hatállyal felmondta a szerződés 20.1.a) pontjában foglaltakra alapítva, hivatkozva arra, hogy az I. rendű felperes 8.669.462 forint bányaművelési díj és bányajáradék megfizetésével elmaradt, mely felmondásra adott alapot.

Az I. rendű felperes 2005. január 24-én beérkezett kereseti kérelmet terjesztett elő az alperessel szemben, melyben egyfelől 752.903.450 forint kötbér, másfelől 782.935.704 forint kár megfizetésére kérte kötelezni a Ptk. 246. §, 339. §, 361. §-ai, másodlagosan a Ptk. 312. § (2) bekezdése alapján. Arra hivatkozott, hogy az alperes 2001. december 22-én a szerződésüket jogellenesen megszüntette, ezért a szerződés 22. pontja értelmében kötbérfizetési kötelezettség terheli, melynek számítását a keresetlevelél F/49 sorszámú mellékletében részletezte. Hivatkozott arra is, hogy a szerződés jogellenes megszüntetését követően az alperes a szerződés teljesítését ellehetetlenítette azzal, hogy hosszú időn át tartó egyeztetések és megbeszélések ellenére sem intézkedett a műszaki üzemi terv benyújtásáról az illetékes bányakapitánysághoz. Az egyes kártételeket 2005. január 6-án kelt keresetlevelében részletezte, és okiratokat csatolt az összecszerűség alátámasztására.

Az I. rendű felperes 2005. augusztus 26-án kelt szerződéssel perbeli követelését a II. rendű felperesre engedményezte. Az elsőfokú bíróság 2005. október 14. napján kelt 14.G.20.361/2005/8-II. számú végzésével megállapította, hogy a II. rendű felperes az I. rendű felperes jogutódja, az I. rendű felperes - tekintve, hogy a perből történő elbocsátásához az alperes nem járult hozzá - a II. rendű felperes pertársaként vesz részt a perben.

Az alperes érdemi ellenkérelmében jogalap hiányában a kereset elutasítását kérte. A kötbérigény körében vitatta a szerződés 2001. december 22-i megszüntetését, arra hivatkozott, hogy a szerződés felmondására részéről 2005. február 24-én került sor, figyelemmel az I. rendű felperes bányaművelési díj és bányajáradék tekintetében felhalmozott tartozására. A szerződés jogellenes megszüntetése

hiányában a kötbérigény nem megalapozott. A kárigény körében arra hivatkozott, hogy jogellenes magatartás nem terheli; a szerződésük szerint a műszaki üzemi terv elkészítése az I. rendű felperes kötelezettsége volt, jogszabályoknak megfelelő üzemi terv hiányában az alperest továbbítási kötelezettség nem terhelte. Szakhatósági határozatokra hivatkozással állította, hogy 2000-2001. évben az I. rendű felperes a kitermelést szabálytalanul végezte. A követelés jogalapján túl az összecszerűséget is vitássá tette, hivatkozott annak bizonyíthatatlanságára.

Az elsőfokú bíróság 2006. június 9. napján kelt 14.G.20.361/2005/19. számú ítéletével a II. rendű felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 900.000 forint perköltséget és az államnak külön felhívásra 900.000 forint le nem rótt illetéket.

A kötbérigény körében a 2005. február 24-i felmondás érvényességét az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, figyelemmel arra, hogy a követelés nem annak jogellenességére, hanem a 2001. december 20-i felmondásra alapítottan került előterjesztésre. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a 2001. december 20-i levél nem minősül felmondásnak, abban az alperes csak annak okát jelölte meg, hogy a műszaki üzemi terv meghosszabbítása iránti kérelmet miért nem továbbítja. Az alperes a szerződésben részére biztosított joggal élt; jogszabálysértés esetén a továbbítást megtagadhatta. Utóbbi megalapozottságát a per adatai igazolták, tekintve, hogy az I. rendű felperes valótlan és megtévesztő adatot írt a kérelemben, a bányakapitányság megállapította, hogy az I. rendű felperes az engedélyezett mennyiségnél több ásványi anyagot termelt ki 2000. és 2001. évben, és ehhez nem kért engedélyt. Mindezért saját felróható magatartásával idézte elő a kérelem továbbításának megtagadását. Utóbbi okán a szerződés nem szűnt meg, viszont az I. rendű felperesnek felróhatóan azt eredményezte, hogy a kitermelést tovább nem folytathatta. Azzal, hogy az I. rendű felperes nem tudott kitermelni, üzleti haszontól esett el, nyilvánvalóan kár érte, az alperes azonban alappal tagadta meg a kérelem továbbítását, az I. rendű felperes saját felróható magatartása miatt került a kárát előidéző helyzetbe, ezért az alperes részéről jogellenesség nem áll fenn, így kárfelelősség nem terheli. Álláspontja szerint közömbös, hogy ezt követően az alperes közreműködött-e abban, hogy a műszaki üzemi terv benyújtásra kerülhessen, és az I. rendű felperes folytathassa a kitermelést. Utalt arra, hogy az alperes még 2002-ben is együttműködött az I. rendű felperessel annak ellenére, hogy az I. rendű felperest jogosulatlan bányászati tevékenység folytatása terhelte, melynek következménye bírság kiszabása lett. Utalt arra is, az sem lett volna jogellenes, ha 2001. december 20-i levelében az alperes egyértelműen felmondást közöl, mivel a kitermelés túllépése jelentős volt, és ez alapot adhatott volna az alperes bányászati jogának megvonására.

Az ítélet ellen mindkét felperes fellebbezést terjesztett elő, melyben a tényállás feltáratlansága mellett téves jogi következtetés levonására hivatkoztak. Álláspontjuk szerint az I. rendű felperes és az alperes között vállalkozási, bérleti és haszonbérleti szerződés elemeit vegyítő szerződés jött létre, mely nem járt a bányászati jog átruházásával, az alperes bányavállalkozói státusza érintetlen maradt. Az 1993. évi XLVIII. tv. 27. § (1) bekezdése szerint a bányászati tevékenységet jóváhagyott

műszaki üzemi terv szerint kell elvégezni, melynek elkészítése és benyújtása a bányavállalkozó feladata. A felek a szerződésükben az I. rendű felperes feladatává tették a műszaki üzemi terv elkészítését, az ügymenet gyorsítása és költségkímélés érdekében. Ez azonban nem mentesítette az alperest azon kötelezettsége alól, hogy a saját nevében beadott kérelmet az egyedüliként rendelkezésére álló hiteles adatok alapján felülvizsgálja, eltérés, téves adatközlés esetén azt korigálja, vagy a szükséges egyeztetés érdekében ezt a bánya üzemeltetőjével közölje. Az alperes negyedévente elkészítette az I. rendű felperes által közölt termelési adatok alapulvételével a bányajáradék bevallásokat, a termelés menetéről, volumenéről ismerettel rendelkezett. Emellett a bevallásokban szereplő mennyiségek alapján számított bérleti díjat átvette az I. rendű felperestől. A 2000. évi bevallások adatai alapján tudomással bírt arról, hogy a termelés meghaladja az engedélyezett mértéket, ezt azonban nem jelezte, és nem is intézkedett a műszaki üzemi terv módosítása iránt. A bányavállalkozó alperes a több évre szóló műszaki üzemi terv évenkénti felülvizsgálatára vonatkozó jogszabályi kötelezettségét sem teljesítette, az eltérés észlelését követően intézkednie kellett volna, akkor is, ha a mennyiségi túllépés miatt bírságolásra került volna sor.

Álláspontjuk szerint a bányavállalkozónak kellett gondoskodnia a szakhatósági engedélyek beszerzéséről, az alperes ezen kötelezettsége abból következik, hogy az engedélyezési eljárások során ő volt jogosult eljárni. Mindezért alaptalanul hivatkozik az alperes arra, hogy a 2000-2006. évi időszakra vonatkozó műszaki tervet azért nem nyújtotta be, mert annak tartalma a jogszabályi előírásoknak nem felelt meg, és a szükséges engedélyek nem álltak rendelkezésére. A 2002. január 15-én alperesnek átadott műszaki üzemi terv kapcsán utaltak arra is, hogy azt a bányahatóság az eljárás megindítására alkalmasnak tekintette. Az állításuk szerint alperes részéről megbízott ... bányamérnök által elkészített műszaki üzemi terv vonatkozásában is sérelmezték a továbbítás elmaradását, a bányamérnök tanúkénti meghallgatását, és a terv szakértői vizsgálatát indítványozták. Álláspontjuk szerint az I. rendű felperesnek együttműködési kötelezettsége körében is mindent meg kellett volna tennie a szerződéses jogviszony fenntartása és a szerződés teljesíthetőségének biztosítása érdekében, a Ptk. 4. § (1) bekezdésében foglaltak alapján. Bizonyítottak a kárfelelősség törvényi feltételei teljesülése, a jogellenesség a szerződésszegés tényével megvalósult, az I. rendű felperes szerződéses jogait gyakorolni nem tudta, a jogviszony fenntartása ellehetetlenült. Az alperes magatartása és a kár bekövetkezte közötti okozati összefüggés egyértelmű, és a kár felmerülése is bizonyított.

A kötbérigény elutasítása körében arra hivatkoztak, alaptalanul állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a 2001. december 22-i levél nem irányult a szerződés megszüntetésére; a levél keletkezésének körülményei, az alperes levél közlését megelőző és az azt követő magatartása a szerződéses jogviszony felszámolására irányuló alperesi szándékot bizonyítja. Az, hogy az alperes a további működés feltételét jelentő új üzemeltetési műszaki üzemi terv benyújtása helyett szüneteltetés, majd a bánya bezárása iránt intézkedett, kétséget nem hagy a felől, hogy a szándéka a jogviszony megszüntetésére irányult.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú eljárás során előadott védekezése változatlan fenntartása mellett az ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítás lefolytatásával a tényállást kellően feltárta, és abból helytálló jogi következtetésre jutott. Sem a 2002. január 15-én átvett, sem a ... által elkészített műszaki üzemi terv vonatkozásában továbbítási kötelezettség nem terhelte, vitatta, hogy a bányamérnököt megbízta volna, ellenkezőleg, az I. rendű felperes megbízása alapján járt el. Ellenezte a bányamérnök tanúkenti meghallgatására és a szakértői vizsgálatra tett bizonyítási indítványokat, arra is figyelemmel, hogy ezen tervhez sem készült környezetvédelmi szakhatósági engedély, melynek szükségességét 2007. április 17-én kelt előkészítő iratában részletezte.

A felperesek fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállást kellően feltárta, és érdemben helytállóan vont jogi következtetést a kötbér és kárigény alaptalanságára.

A kötbérigény elutasítása körében kifejtetteket a Fővárosi Ítéltábla az alábbiak szerint pontosítja.

Ezen kereseti kérelem az alperes 2001. december 22-én és nem az ítéletben tévesen megjelölt, 2001. december 20-án kelt levélben foglaltakon alapult. A 2001. december 22-i levél tartalma szerint nem tekinthető felmondásnak; nem a szerződéses jogviszony megszüntetésére, hanem azon jogellenes helyzet megelőzésére irányult, hogy az I. rendű felperes érvényes műszaki üzemi terv hiánya ellenére folytassa a kitermelést, mely az alperesre, mint bányavállalkozóra hátrányos jogkövetkezménnyel járt volna.

Emellett az alperes azon magatartása, hogy az üzemi terv továbbítását megtagadta, alaptalan eljárása esetén sem a szerződés megszüntetésének, hanem kárfelelősséget eredményező egyéb szerződésszegésnek minősülne. A kötbérfizetési kötelezettséget a szerződésben kifejezetten a szerződés jogellenes megszüntetése és nem a teljesítés megtagadása esetére kötötték ki.

Nem igazolt a felperesek részéről az sem, hogy az alperes magatartása konzekvensen a jogviszony megszüntetését célozta, a per adatai szerint a kifogásolt levél elküldését követően az alperes együttműködött az I. rendű felperessel érvényes műszaki üzemi terv elkészítése érdekében; jogviszonyuk hiánya esetén nyilvánvalóan nem veszi át a 2002. január 15-én részére eljuttatott műszaki üzemi tervet és az abban foglaltakra - aggályait kifejtve - nem nyilatkozik 2002. február 11-én kelt levelében.

Jogviszony nélkül az alperes a 2002 nyarán készülő újabb műszaki üzemi terv elkészítésénél nem működött volna együtt ...nal, akit a fellebbezésben kifejtettekkel szemben - a 2002. április 5-i levélből egyértelműen kitűnően - az I. rendű felperes bízott meg.

Ugyancsak a jogviszony megszüntetésének hiányát támasztja alá, hogy egyfelől 2002. október 17-én a jogviszony újabb szerződéskötéssel történő megszüntetéséről tárgyaltak, melyre nem került sor, másfelől, az alperes 2003. április 3-án kelt levelében jogviszonyuk fennállására hivatkozva figyelmeztette az I. rendű felperest 1995-2003. évekre fennálló bányaművelési díjfizetési kötelezettségére. Az alperes bányavállalkozóként érvényes műszaki üzemi terv hiányában intézkedett a kitermelés szüneteltetése, majd a bánya bezárása iránt az illetékes bányakapitányságnál, ekörbeni magatartása sem értékelhető a szerződés megszüntetéseként.

Az alperes felmondást 2005. február 24-én kelt levelében közölt az I. rendű felperessel, melynek jogellenességére a felperesek jelen perben nem hivatkoztak, arra kötbérkövetelést nem alapítottak.

Mindezekre tekintettel alaptalan a felperesek azon fellebbezési okfejtése, hogy a 2001. december 22-i alperesi levél, valamint az alperes szerződés teljesítése körében tanúsított magatartása a jogviszonyuk jogellenes megszüntetését eredményezte, és az alperes terhére a Ptk. 246. §-a szerinti kötbérfizetési kötelezettséget keletkeztetett.

A szerződéses jogviszony 2001. december 22-i megszüntetése hiányában alaptalan a fenti időpontot követően az I. rendű felperes részéről kifizetett bérleti díj visszakövetelése iránti - kártételként felsorolt, ténylegesen jogalap nélküli gazdagodás jogcímén támasztott, F/51 sorszám alatt részletezett - követelés is.

Részben osztotta a Fővárosi Ítéltábla a kárigény alaptalansága körében kifejtetteket is, azt a fellebbezésben is foglaltakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiak szerint egészíti ki.

Az előterjesztett kárigény elsődlegesen a Ptk. 339. §-ában, másodlagosan a Ptk. 312. § (2) bekezdésében foglaltakon alapult.

Szerződéses jogviszony fennálltára és arra figyelemmel, hogy a kárigény tartalmát tekintve szerződésszegésre alapítottnak került előterjesztésre, a Ptk. 339. § (1) bekezdésében foglalt törvényi feltételek teljesülése a Ptk. 318. § (1) bekezdésében foglaltak szerint vizsgálendő; elsődlegesen az, hogy történt-e szerződésszegés.

Az 1995. március 21-én kelt szerződésben az alperes, mint bányavállalkozó, bányászati tevékenysége átengedésére vállalt kötelezettséget az I. rendű felperes felé.

Az 1993. évi XLVIII. tv. 27. § (1) bekezdése szerint a bányászati tevékenységet jóváhagyott műszaki üzemi terv szerint kell végezni.

A szerződés 11. pontja egyértelműen rögzíti, hogy az I. rendű felperes feladata a műszaki üzemi terv elkészítése és annak átadása az alperes részére, aláírás és az

engedélyező hatóságokhoz történő továbbítás céljából. Az engedélyezési eljárásban az I. rendű felperes részvételre nem volt jogosult; a ...i Bányakapitányság 2001. december 29-én és 2002. február 8-án kelt leveleiből kitűnően nem minősült ügyfélnek, kérelmet csak a bányavállalkozó terjeszthet elő.

Abból a nem vitás körülményből, hogy az alperes bányavállalkozói státusza a szerződéskötéssel érintetlen maradt, nem következik, hogy feladat-megosztásban az alperes és az I. rendű felperes nem állapodhatott volna meg akként, hogy az I. rendű felperes feladata a fenti jogszabály által előírt - így a szükséges szakhatósági engedélyekkel ellátott - műszaki üzemi terv elkészítése és átadása, melyet az alperes aláírni és továbbítani tartozik.

Azon szerződési rendelkezésből, hogy jogszabálysértés esetén a továbbítást megtagadhatja, következik a felperesek fellebbezésében hivatkozott ellenőrzési joga az alperesnek, azon kötelezettsége azonban nem, hogy a műszaki üzemi tervben foglaltakat - szükség szerint - korigálja. Az alperes 2001. december 18-i és 2002. február 11-i levelében a fenti ellenőrzésnek tett eleget, amikor közölte, hogy a részére előzőleg átadott műszaki üzemi terv a kitermelésre vonatkozó adatok valótlanúsága okán nem megfelelő, korrekciós kötelezettség azonban - ennek megfelelő szerződési rendelkezés hiányában - a kettőjük jogviszonyában nem terhelte akkor sem, ha a termelés volumenével tisztában volt.

A 2002. július 7-én kelt számú első fokú és 2002. szeptember 6-án kelt számú másodfokú bányakapitánysági határozat, valamint a 2001. december 12-én és a 2002. január 15-én alperes részére engedélyezésre átadott műszaki üzemi terv egybevetése alapján nem tévedett az elsőfokú bíróság annak megállapításakor, hogy az alperes továbbítási kötelezettségét nem szegte meg; a kérelem jogszabályba ütközése okán jogszerűen tagadta meg a továbbítást, élve a szerződésben biztosított jogával.

Tévesen vont azonban következtetést az elsőfokú bíróság arra, hogy ezt követően közömbös, hogy az alperes közreműködött-e abban, hogy műszaki üzemi terv benyújtásra kerülhessen. A szerződés a fent kifejtettek szerint az 1995. február 24-i felmondásig hatályban volt, így az alperest ezen időpontig terhelte együttműködési kötelezettség. Erre, valamint a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla vizsgálta, hogy a peres felek egyező előadása szerint ... bányamérnök által elkészített 2002. júniusi műszaki üzemi tervhez kapcsolódóan az alperest szerződésszegés terheli-e.

Az alperes arra hivatkozott, hogy ezen műszaki üzemi terv továbbítását is alappal tagadta meg, mivel a kérelem nem felelt meg a 203/1998. (XII. 19.) Kormányrendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltaknak, mely szerint a bányavállalkozó a műszaki üzemi tervet jóváhagyásra csak a külön jogszabályban előírt - a bányatelek teljes területére vonatkozó - jogerős környezetvédelmi engedéllyel együtt nyújthatja be a bányakapitánysághoz, és a 20/2001. (II. 14.)

Kormányrendeletben előírt környezeti hatásvizsgálati engedélyt az I. rendű felperes nem szerezte be.

A felperesek az alperes által hiányolt engedély szükségességét nem tették vitássá, beszerzésének megtörténtére nem hivatkoztak, az elkészült műszaki üzemi terv tartalmi megfelelőségére indítványoztak tanú, illetve szakértői bizonyítást. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az engedély bizonyított beszerzésének hiánya okán egyfelől az indítványozott bizonyítási eljárás lefolytatása szükségtelen, másfelől az engedély hiánya az alperesi védekezés helytállóságát támasztja alá.

Mindezért a Fővárosi Ítéltábla arra vont következtetést, hogy az alperest a 2002. júniusi műszaki üzemi terv vonatkozásában sem terheli szerződésszegés, így a felperesek szerződésszegésre alapított kárigénye a fentiek alapján sem fog helyt.

A fent kifejtettekből következően a Ptk. 312. § (2) bekezdésében foglalt törvényi feltételek sem teljesültek, így a felperesek másodlagos kereseti kérelme sem megalapozott.

Mindezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét - fenti pontosításokkal és kiegészítésekkel - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezések nem vezettek eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte felpereseket az alperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben foglaltak figyelembevételével megállapított, általános forgalmi adót is tartalmazó jogi képviseleti munkadíjból áll, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett a felperesek illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt jogorvoslati illeték viseléséről.

Budapest, 2007. május 17.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Rédei Anna s. k.,
bíró